

Lovasi Hírek

XVI. évfolyam. 10. szám A LOVASI ÖNKORMÁNYZAT HÍRLEVELE

2020. október

Alsóörsi Közös Önkormányzati Hivatal
Lovasi Kirendeltsége

8228 Lovas, Fő utca 8. Tel./Fax: (87) 447-694

FELHÍVÁS természetben nyújtott szociális tűzifa igénylésére

Lovas Község Önkormányzata sikeres pályázata alapján a Belügyminisztérium BMÖGF/46-41/2020. iktatószámú támogatói okirata szerint 457.200,- Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült, melyből 24 erdei köbméter kemény lombos tűzifát biztosíthat a rászorulóknak részére.

Lovas Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 15/2020. (X. 15.) önkormányzati rendeletével természetben nyújtott **szociális tűzifa támogatást** biztosít a Lovason élő azon rászoruló háztartások részére, akik a szociális igazgatásról szóló törvény szerint

- aktív korúak ellátásában, vagy
- idős korúak járadékában részesül, vagy
- természetbeni vagy pénzbeli formában nyújtott települési támogatásra, különösen lakhatási célú települési támogatásra jogosult, vagy
- halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevel, vagy
- akinek jövedelme a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 2/2015. (II. 24.) önkormányzati rendelet 8. § (1) bekezdése szerinti átmeneti települési támogatás megállapításánál figyelembe vehető jövedelmet nem haladja meg.

A támogatás mértéke háztartásonként maximum 5 m³ tűzifa. A támogatásra nyitva álló keret 24 m³.

Támogatási kérelmet **2020. október 15-november 15. között** lehet benyújtani. A kérelem nyomtatvány beszerezhető a Közös Önkormányzati Hivatal Lovasi Kirendeltségén vagy letölthető a település honlapjáról (www.lovas.hu). A kérelméhez mellékelni kell a támogatásra való jogosultságról szóló határozatot az a-d pont szerinti kérelmező esetén. A kérelem benyújtására meghatározott határidő elmulasztása jogvesztő!

A támogatási kérelmeket a Képviselő-testület bírálja el a kérelmezők rászorultsága alapján.

A támogatás megállapítása esetén a tűzifát az önkormányzat a falugondnoki szolgálat közreműködésével, gépjárművel a jogosult lakóhelyére szállítja. A tűzifa támogatásban részesülő személy a tűzifát nem értékesítheti, nem adhatja át másnak, csak a kérelemben megjelölt ingatlanon használhatja fel!

Ferenczy Gáborné
polgármester

Polgárőrség hírei

Egyesületünk teendői az őszi hónapok alatt sem változtak. Részt vettünk a rendőrség szokásos havi koordinációs értekezletén, amin szó esett a téli teendőkről, az októberi ünnepekről és a mindenszentekről, amin fokozott figyelmet kértek tőlünk. Lassan a hideg idő beköszöntével egyre kevesebb nyaraló ingatlan tulajdonos tartózkodik Lovason. Ilyenkor fokozott figyelmet fordítunk a külterületek védelmére az esetleges bűncselekmények megelőzésére. Nagyon fontosnak tartjuk a vírus második hullámában is az óvatosságot, elővigyázatosságot. Ezért is döntöttünk úgy, hogy a szomszédos települések általános iskoláinak (Alsóörs és Csopak) felajánlunk 100-100 darab egyszer használatos szájmascskot. Mindkét iskolába sok Lovasi gyermek jár, így az ő egészségük védelméhez is hozzá tudunk járulni. Alsóörsön **Mészáros Károly** iskolaigazgató vette át **Simon Róberttől** a felajánlást, Csopakon **Huszár Péterné** iskolaigazgató asszonynak **Sáfár László** és **Simon Róbert** adta át a maszkokat. Köszönettel vették a hozzájárulást. Továbbá köszönetet szeretnénk mondani mindazoknak, akik támogatták az egyesületet az adó 1% felajánlással.

Sárdi Máté

FELHÍVÁS

Tisztelt Lovasi Lakosok!

Lovas Község Önkormányzata 2020. október 14-i ülését tárgyalta az önkormányzat tulajdonában lévő Lovas, 733/25 és 675/4 helyrajzi számú, kivett közút megjelölésű közterületek elnevezéséről.

A képviselő-testület

a 733/25 helyrajzi számú utat Vincellér köz,
a 675/4 helyrajzi számú utat Prés út
elnevezéssel javasolja megállapítani.

A közterületek elnevezéséről és a házszám megállapításáról szóló 14/2014. (IX.23.) önkormányzati rendelet 2. § (2) bekezdés előírása, hogy a közterületek elnevezésénél figyelemmel kell lenni a helyi kulturális, természeti vagy történelmi értékekre, sajátosságokra, a magyar nyelvhelyesség követelményeire, továbbá arra, hogy az elnevezés közérthető legyen.

A rendelet előírja azt is, hogy a javaslatot 15 napra a helyben szokásos módon közzé kell tenni annak érdekében, hogy az érintett lakosság véleménye megismerhető legyen. A képviselő-testület a beérkezett véleményeket a végső javaslat kialakítása során mérlegeli.

Kérem, amennyiben a közterületek elnevezésével kapcsolatosan észrevétele, javaslata van, azt 2020. november 6-ig e-mailban az onkormanyzat@lovas.hu címre megküldeni szíveskedjen.

Tisztelettel:

*Ferenczy Gáborné
polgármester*

1956 október-november Alsóörs

A forradalom szikrája a faluban is lángra kapott. Október utolsó szombatján a templomhoz vonult a lakosság. A Himnusz hangjai után messze csengett a budapestiek vidékhez küldött vers-üzenete. A történelmi – világtörténelmi! – órákhoz méltó gondolatok hangzottak el a tömeghez intézett beszédben.

Higgadtan, bölcsen, méltósággal élte meg a napokat a nép. Sorsához illő, példás magatartással. Szível-lelket eggyé olvasztó mámoros örömben. Emberien. November 4-ig. Amikor a roppant hadseregkolosszus támadása megindult, a községben nyolcan felkerekedtek, s a falu végén tüzelőállást foglaltak. Puskákkal, néhány szem lőszerrel várták a szovjeteket. Azok – szerencsájukra – nem jöttek, így a vállalkozás véget ért.

A templomnál lezajló népgyűlés és a falu végére tervezett ellenállás megmaradt az idevalók emlékezetében. Évtizedekig kutattott a rendőrség szavaló és maroknyi csapat után. Mindmáig megható és felemelő, a nemes lelkű falu néma maradt!

*Albrecht Sándor
helytörténész*

Kedves Betegeink!

Az utóbbi napokban igen megélnékült az érdeklődés az influenza elleni védőoltás kapcsán. A védőoltásokat az eddigiekben megszokott módon, október vége, november elején kapjuk meg, ettől az időponttól kezdjük el a beadását, legutóbbi információink szerint korra, nemre való tekintet nélkül térítésmentesen, de előzetes orvosi vizsgálat után!

Kérem vegyék figyelembe a járványügyi szabályokat, tehát előbb telefonon érdeklődjenek! Jelezni fogjuk, ha az oltóanyag már rendelkezésünkre áll! Megértésüket és türelmüket köszönjük!

*Dr. Bardóczy Miklós
házi orvos*

HIRDESSEN A LOVAS HÍREKBEN!

1/8 oldal 600 Ft 1/4 oldal 1100 Ft
1/2 oldal 2000 Ft egész oldal 4000 Ft

Információ:

Lovas Teleház – Tel.: 06/87-575-083
Lovas Önkormányzat – Tel.: 06/87- 447-694

Lovasi Hírek

A LOVASI ÖNKORMÁNYZAT HÍRLEVELE

Felelős kiadó: Lovas Község Önkormányzata

Felelős szerkesztő: Szendi Péter

ISSN 2061-0793

Lapzárta: minden hónap 20-ig. A megjelent cikkek nem feltétlenül egyeznek meg a kiadó véleményével.

Tel.: 06 30 530 3466 | E-mail: szendipeti@gmail.com

Nyomtatás: OOk-Press Kft. 8200 Veszprém, Pápai u. 37/A

www.ookpress.hu

Hasznos tanácsok a koronavírus ellen

Beszélgetés Dr. Bardóczi Miklós háziorvossal

Javában elért bennünket a koronavírus második hulláma. Naponta több száz ember fertőződik meg hazánkban. Dr. Bardóczi Miklós háziorvossal erről is beszélgettem, illetve kértem, hogy a rémhíreket hogyan és miként kerüljük el, és milyen tanácsokkal tud szolgálni.

– Már javában benne vagyunk a koronavírus második hullámába. Számított ekkora fertőzési arányra? Többen úgy gondolták, hogy egy kicsit korábban jött. Egyáltalán ki lehet ezt számolni, hogy mikor várható, hogy a vírus megjelenjen?

– Igen, itt a második hullám, de a vírus végig jelen volt! A tavaszi intézkedések jelentősen fékeztek a terjedését, de várható volt, hogy a fertőzések száma emelkedni fog bizonyos jelenségekből lehet következtetni, de pontosan nem lehet megmondani, hogy mikor éri el a tetőpontot. A korlátozások június végi feloldása már sejtette a következőket – a külföldi üdülések után hazatérők, a nyár végi gólyatáborok, a mégis megrendezett fesztiválok, s sajnos az emberek felelőtlensége miatt a vírus terjedése előrelendült. Közben persze jellemzői

is változtak. Most inkább a fiatalabb korosztály átfertőzöttsége növekszik, de előbb-utóbb az idősekre is áttérjed, emiatt várható a halálozások számának emelkedése is. Egy tünetmentes hordozó sok embertársának adhatja át a vírust, tudtán kívül is.

– *Bár nyilvánvalóan Ön sem jövőbelátó, de mégis mikor várható a tetőzése?*

– Több közlemény jelent meg a várható tetőzéssel kapcsolatban. Az őszi hidegebb, nedves levegő, s hogy az emberek gyakrabban vannak együtt ilyenkor zárt helyen, segíti a vírus terjedését.

– *Három településen (Alsóörs, Felsőörs, Lovas) praktizál. Ezen községekben mi a helyzet a vírust illetően?*

– Praxisomban, a három településen is megemelkedett a fertőzöttek száma, sőt, sajnos már egy haláleset is köthető a vírushoz.

– *Sokak szerint a maszk használata nem véd meg bennünket a vírustól. Mit gondol erről?*

– A maszk használata mindenképpen véd bennünket a fertőzéstől, ezt már több tanulmány is igazolta! Sőt, nemrég egy olyan közlemény is megjelent, hogy ha nem is teljesen, de jelentősen csökkenti a belélegzett vírusrészecskék számát, így a betegség lefolyása is enyhébb! Ha két ember találkozik, s mindkettőn van maszk, s be is tartják a javasolt távolságot ez a minimálisra csökkenti az átadás lehetőségét.

– *A kormány ingyenessé teszi az influenza elleni védőoltásokat. Erre mikor van lehetőség? Mi a módja?*

– Az influenzaoltás eddig is térítésmentes volt a krónikus betegeknek és a 60 év felettieknek, s mi ajánlottuk is

mindenkinek, most a koronavírus járvány jóvoltából sokkal nagyobb az érdeklődés, mint eddig bármikor – ennek mi örülünk, s remélem kapunk annyi oltóanyagot, hogy mindenkinek jusson. Október vége, november elején szoktuk megkapni, akit érdekel, november elején érdeklődjön! Előzetes vizsgálat lesz szükséges, s a járvány miatt szeretnénk elkerülni a rendelőben való tömeges megjelenést, ezért kérünk mindenkit, hogy legyen türelemmel! Influenza-járvány általában tél végén szokott beindulni, a védőoltás hatása két hét alatt alakul ki, így addigra mindenki védett lehet.

– *Térjünk vissza a koronavírusra! Beköszöntött az ősz, többen náthásak lesznek, köhögnek. Mi ilyenkor a teendő? Nyilvánvalóan nem kell egyből a legrosszabbra gondolni, miszerint koronavírusos vagyok.*

– Őszi nátha-előttünk is ismert, de tekintettel a protokollra, ill. a járvány valós veszélyeire, minden felső légúti hurutos beteget koronavírus-fertőzöttnek kell tekintenünk! Már nem mindenkinek kötelező a teszt, de a 10 nap karantén igen! Természetesen állapotrosszabbodás esetén megteesszük a megfelelő intézkedéseket. Ezúton is kérek mindenkit még egyszer, hogy ilyen tünetekkel ne keressék fel az orvosi rendelőt, hanem telefonáljanak!

– *Mit tanácsol az embereknek, hogy miként védekezzenek a koronavírus ellen?*

– Védekezés a koronavírus ellen: okvetlenül viseljen maszkot, ha olyan helyre megy, ahol több ember lehet együtt – buszon, vonaton, ezek várótermekben, üzletben, bankban, hivatalokban! A maszkot előírászerűen cse-

rélje, vagy mossa ki 60 fok fölötti hőmérsékleten, vasalja át forró vasalóval! Gyakran mosson kezet, szappannal, alaposan, vagy használjon alkoholos kézfertőtlenítőt! Én még mindig amellettszükséges, ne menjen el otthonról! Még működik a telemedicina, az e-recept, ha nincs különösebb panasz, intézze ezeket a dolgokat telefonon! S kérek mindenkit, legyen türelmes, a rendelőben van úgy, hogy mind az öt telefon egyszerre cseng. Felröppennek hírek arról, hogy ez, vagy az a gyógyszer, vagy vitamin segít legyőzni a vírust, de ezeknek nagy része álhír! Ne költsenek fölöslegesen ilyen dolgokra! Mozogjanak sokat a szabad levegőn, táplálkozzanak egészségesen, ezek erősítik az immunrendszert!

– *Várható, hogy a közeljövőben végre meg lesz a vírus elleni vakcina, és talán ezt a borzalmat elfeledhetjük, ami most van?*

– Igen, már az egész világ várja a védőoltást a koronavírus ellen, több országban több laboratórium dolgozik többféle vakcinán, de ez sok időt igényel! Egy igazán megbízható, hatékony, mellékhatás mentes védőoltás kidolgozása nem egyszerű feladat, s mire tömeges gyártásba kerül, az sem kevés idő! Ha meg lesz, igen, fellélegezhetünk, leküzdhetjük a járványt! Még egy dologban reménykedhetünk, ami más vírusokkal is előfordult már, hogy olyan változás történik a szerkezetében, ami megváltoztatja a fertőzőképességét, vagy a megbetegítő képességét – csak sajnos erre a legkisebb az esély.

Hirdetmény

Tájékoztatom Lovas Község érintett lakosságát, hogy Lovas Község Önkormányzata az Emberi Erőforrások Minisztériumával együttműködve, az 51/2007. (III.26) Kormányrendelet, valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény alapján ezennel kiírja a 2021. évre a

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot felsőoktatási hallgatók számára a 2020/2021. tanév második és a 2021/2022. tanév első félévére vonatkozóan.

A pályázati feltételeknek megfelelően Lovas Község Önkormányzata pályázatot hirdet az „A” és „B” típusú támogatásra.

A pályázat rögzítésének és az önkormányzathoz történő benyújtásának határideje: 2020. november 5.

A Támogatáskezelő elérhetősége:
Emberi Erőforrás Támogatáskezelő
Bursa Hungarica Ügyfélszolgálat
1381 Budapest Pf. 1418
Tel.: (06-1) 550-2700

E-mail: bursa@emet.gov.hu
Internet: www.emet.gov.hu (Bursa Hungarica)

A pályázatokat az EPER-Bursa rendszerben kitöltve, véglegesítve, onnan kinyomtatva, aláírva kizárólag Lovas Község Önkormányzatának címére (8228 Lovas, Fő u. 8.) kell benyújtani postai úton. A postai úton benyújtott pályázatoknál a postabélyegző dátumát vesszük figyelembe.

Kérjük, hogy pályázata benyújtását ne hagyja a benyújtási határidő napjára, mert hiányzó dokumentum esetén nem lesz lehetőség annak pótlására.

A pályázattal kapcsolatban érdeklődni lehet: az Alsóörsi Közös Önkormányzati Hivatal Lovasi Kirendeltsége telefonszámán a 87/447-694 telefonszámon.

*Ferenczy Gáborné
polgármester*

Meghívó

Lovas Község Önkormányzata tisztelettel meghívja Önt és kedves családját az 1956-os Forradalom és Szabadságharc tiszteletére rendezett csendes megemlékezésre

Időpont:
2020. október 23. (péntek) 10.15 óra

Helyszín: Templomtér

A járványügyi helyzet, illetve a kormány rendelkezéseit figyelembe véve tartjuk meg a programot. Mindenkit kérünk, aki szeretne részt venni a megemlékezésen, hogy a másfél méteres távolságtartás megtartása és maszk viselése mellett tegye.

A járványhelyzet romlása és rossz idő esetén a megemlékezés elmarad.

Kedves Barátunk!

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett barátunk, Nagy Mária, a lovasi Nagy Gyula Galéria vezetője 2020. szeptember 25-én, életének 71. évében itt hagyott bennünket. Búcsúztatását 2020 október 2-án 9 órakor tartjuk a Kozma utcai temetőben.

Az emlékezés virágaira szánt összeget a családot képviselő Fodor Ariel számlájára lehet eljuttatni.

OTP 11773119-00207939

Iban: HU32 1177 3119 0020 7939 0000 0000

SWIFT / BIC: OTPVHUB

A család és az alapítvány nevében köszönjük az együttérzést!

A Nagy Gyula alapítvány kuratóriuma

Recept – Virslis csónak

Hozzávalók: 350g liszt, 15g élesztő, 5g cukor, 5g só, 2dl tej, 30g vaj vagy margarin.

Töltelék: Ketchup, mustár, virsli trappistasajt, tojás a kenéshez.

Recept: Az élesztőt, cukrot langyos tejben felfuttatjuk. Edénybe mérjük a lisztet, sót. A liszt közepébe mélyedés készítünk beleöntjük a felfuttatott élesztőt és az olvasztott vajat vagy margarint. Jól kidolgozott kelt tésztát készítünk. Körülbelül 40 perc alatt a duplájára kelesztjük.

Ha megkelt 5 egyforma darabra osztjuk, gombócokat formázunk belőlük és 10 percet pihenni hagyjuk. A virslinél ki-

csit hosszabb rudakat sodrunk belőlük és sütőpapírral borított sütőlemezre tesszük, kicsit lenyomkodjuk, hogy laposak legyenek. 45 percet kelesztjük. Közben előmelegítjük a sütőt 180 fokra vagy légkeverés 160 fokra. A már megkelt rudakat közepén hosszában bevágjuk annyira, hogy beleférjen a virsli. A vágásba tesszük a virsli. A tésztát lekenjük felvert tojással. Nyomunk rá ízlés szerint mustárt vagy ketchupot és reszelt sajttal megszórjuk. 20-25 perc alatt aranybarnára sütjük.

Fehérné Kiszlinger Anett

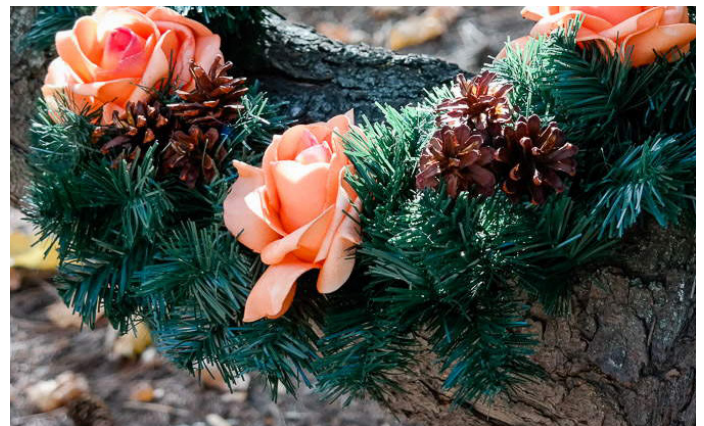
Legyen óvatos a temetőlátogatáskor!

Közeleg Mindenszentek és a Halottak Napja, amikor a temetőkből meglátogatjuk elhunyt szeretteinket. Sírjaikat a kegyelet virágaival díszítjük, meggyújtjuk az emlékezés lángját. Sajnos október végén, november elején a temetőket nem mindenki azért látogatja, hogy szerettei sírjára koszorút tegyen, s emlékezzen. Szomorú tapasztalat, hogy a kegyelet napjaiban a temetők közvetlen környezetében előfordulhat gépkocsi-feltörés, táskalopás, kerékpárlopás, valamint a sírokról történő virág és koszorú eltulajdonítás, továbbá a lakástulajdonos távollétét kihasználó betörés, illetve besurranás.

Mielőtt felkeresik szeretteik sírját, győződjenek meg arról, hogy a gépjárművet, kerékpárjukat biztosan lezárták!

Amíg kegyeletüket leróják, ne hagyják személyes irataikat, bankkártyájukat, lakáskulcsukat az autóban! Még üres táskát, ruhanevét se hagyjanak az utastérben! Az elkövetőkre jellemző, hogy a legkisebb értékek miatt is képesek betörni az ablakot, vagy feltörni a zárat. Az autó nem biztonságos tárolóeszköz!

Soha ne hagyják őrizetlenül táskájukat, miközben a sírt rendezik, még ha csak épp vízért vagy csupán a szemetes konténerhez mennek is.

Okmányaikat, értékeiket mindig táskájuk vagy kabátjuk belső zsebeiben tartsák!

Fokozottan figyeljenek értékeikre, ha tömegben tartózkodnak!

A rendőrség idén is megkülönböztetett figyelmet

fordít a kegyelet napjaira, azonban az áldozattá válás megelőzése érdekében kérjük, hogy Önök is fokozottan figyeljenek magukra, értékeikre!

Balatonalmádi Rendőrkapitányság

Forrás: VMRFK, Bűnmegelőzési Osztály

Megemlékezés a 13 aradi vértanúkról

Október 6-án este 6 órakor az Arany és Petőfi utca sarkán gyülekeztek az emberek, hogy tisztelegjenek az 1848-49-es forradalom és szabadságharc vértanúhalált halt dicső honvéd tisztjeinek emléke előtt.

Idén rendhagyó módon zajlott az aradi vértanúkra való megemlékezés. A koronavírus járvány miatt ünnepi beszéd és szónoklatok nélkül, pusztán egy perces néma főhajrával fejezték ki tiszteletüket a lovasi embe-

rek. Az emlékezés koszorúját Lovas Község Önkormányzata nevében Ferenczy Gáborné polgármester asszony és Tóth János képviselő úr helyezte el. A Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet nevében vitéz Pintér Kornél elnök úr és gyermekei, Pintér Huba, Pintér Zselyke és Pintér Villó koszorúzott. Az Alsóörs-Lovasi Református Társegyházközség nevében Nagytiszteletű Dr. Kálmán Csaba lelkész és Dienes Károly gondnok úr helyezett

el koszorút. Majd a Pintér család gyermekei meggyújtották a 13 darab mécses. Megemlékezésül felsoroljuk a 1848-49-es forradalom és szabadságharc tizenhárom magyar honvédtisztjének (12 tábornok és 1 ezredes) nevét, akiket I. Ferenc József utasítására 1849. október 6-án végeztetett ki Haynau.

Aulich Lajos, Damjanich János, Knézich Károly, Lahner György, Leiningen-Westerburg Károly gróf, Nagy-Sándor József,

Pöntenberg Ernő, Török Ignác, Vécsey Károly gróf, Desseffy Arisztid, Kiss Ernő, Lázár Vilmos, Schweidel József. Ugyanezen a napon végezték ki Pesten az első felelős magyar miniszterelnököt, Batthyány Lajost is. A nemzet az aradi hősök emlékezetét számos formában őrzi. Budapesten és több nagyvárosban valamennyi vértanúról utcát neveztek el róluk.

Magócsi Andrea

Új könyvek érkeztek a könyvtárba!

Felnőtteknek szóló könyvek:

1. Robert Ludlum: A Bourne- rejtély
2. Fábíán Janka: A könyvárus lány
3. Kocsis Noémi: Bakancslista- Magyarország: 777 lenyűgöző hazai kaland és úti cél
4. Antonio Iturbe: Az auschwitz könyvtáros
5. Kristina McMorris: Pénzzé tett gyermekek
6. Nina George: Kis francia bisztró
7. Ana Johns: Nő fehér kimonóban
8. Linda Holmes: Evvie Drake bedobja magát
9. Nelson DeMille: A kubai affér
10. Kathryn Taylor: A Dunmore- kastély titkai I.: Fény a sötétségben
11. Kathryn Taylor: A Dunmore- kastély titkai II.: Tamasz a viharban
12. Jodi Perry: Tizenkilenc levél
13. J.D. Robb: Halálos vendetta
14. Anna Griffin: Legvégül
15. Linda Castillo: Szégyen
16. Nora Roberts: Képregény az életem
17. Bereményi Géza: Magyar Copperfield: életregény
18. Jane Austen: Meggyőző érvek
19. Lars Kepler: Lesben

Gyermekeknek szóló könyvek:

20. Agócs Írisz: Rajzolj egy krumplit!: lesz belőle, medve, lajhár, elefánt...

Kedves olvasók! Kérem, hogy lejárt kölcsönzési határidejű könyveket szíveskedjenek visszahozni a könyvtárba.

Nyitva tartás:

Hétfő: 15-18

Kedd: 15-19

Szerda: 11-18

Szombat: 8-12

Magócsi Andrea

A házi kedvencek őszi, téli gondozásáról – állatorvosi tanácsok

**Október közepén hoz-
zánk is betört a rendkí-
vül kellemetlen, hideg
idő, már a meleg ruhákat
keressük elő a szekrény-
ből. Ezért szeretnék már
most a házi kedvenceink
(kutya, macska) őszi, téli
gondozásáról, etetésé-
ről írni, hogy állataink
minél könnyebben átvé-
szeljék a hideg, havas, je-
ges időszakot.**

A kutyák, macskák-
normál esetben- téli dús szőr-
zet növesztésével, a bőr
alatti zsírréteg növelésével
készülnek fel a télre, de
ez önmagában még nem
elegendő az egészséges
élethez. Nagy a külön-
ség a szobában lakó és a
szabadon tartott állatok
téli gondozása között. A
házban élő kutyák a sze-
rencsések, rájuk csak a
séták alkalmával kell job-
ban figyelni. Kistestű ku-
tyáknak „védőruha” aján-
lott. A séta végeztével a
talppárnákat, ujjközőket
legjobb lemosni, szárazra
törölni.

Különböző
„mancsvédő” kenőcsöket
is be lehet szerezni. A
szabadban tartott kutyák
élete sokkal keményebb
téli, ezért a következőkre
feltétlenül oda kell figyelni
a gazdinak: a kutyaház
legyen szigetelt, a belseje
állandóan száraz. Legyen
kibélelve (műanyag, mű-
szál kerülendő), legyen
szélfogó a bejáratnál. A
kutyaház akkora legyen,
hogy az állat a saját hőjé-
vel fel tudja azt fűteni, s
legalább akkora, hogy fel
is tudjon benne állni. Ha
túlméretezett a kutyaház,
az állat fájni fog benne.
A mancsok állapotát az ő
esetükben is figyelni kell.

A kint tartott állatok en-
ergiaigénye megnő, ezért a
megszokott adagnál 15-
20 %-kal több ennivalót
igényelnek (meleg étel!).
A hideg napokban az ivó-
vizük gyorsan befagy, így
ezt is gyakran ellenőrizni
kell. Nem szabad fagyos
időben szabadban tartani
a beteg, a műtéten átesett,
a rövid szőrű, kistestű és
öreg kutyákat. A láncon
tartott kutyák látványa fel-
háborít (nyáron is). Ahol
nincs megbízható kerítés
a ház körül, ott is lehet
kennelt készíteni a kutya
számára. Sokszor hallom
az állattulajdonosoktól,
hogy a külső paraziták el-
leni védekezést télen fel-
függesztik, mondván télen
úgy sincs kullancs, atka.
Nagy tévedés, a kullancsok,
atkák, bolhák télen is
életben maradnak és okoz-
nak is megbetegedéseket
(babesiosis, Lyme kór, rü-
hösség, demodikózis, stb).
A tüdő, - gyomor, - bélfér-
gesség-mentességet is biz-
tosítani kell (belső parazí-
ták elleni védekezés). Az
idősebb, főleg nagytestű
kutyákat még inkább meg-
viseli a téli időszak. A kor
előrehaladtával egyre gya-
koribbak a mozgásszer-
vi, reumatikus, kopásos,
fájdalmas elváltozások az
ízületekben. Ezek a tüne-
tek az erős hidegben még
inkább felerősödnek. Az
állat nehezen kelthető fel,
mozgása imbolygó, nehéz-
kes, leüléskor, lefekvéskor
keresi azt a testhelyzetet,
ahol kevésbé fájnak a kiko-
pott, gyulladáscsökkentő
gyulladáscsökkentő izületek.
Ha a tulajdonos időben
fordul állatorvoshoz, ez a
betegségcsoport jól kor-
dában tartható, kezelhető.

S még valami, ami a télhez
kapcsolódik: a szilveszteri
petárdázás. Ma még lehe-
tetlen megjósolni, milyen
lesz a coronavirus helyzet
az év végén, tarthatóak-e
szervezett újév-köszön-
tések, tűzijátékok (nem
valószínű). Nem kétkem,
hogy sok embernek örö-
met okoz, ha durrogtatás,
pufogtatás mellett ünne-
pelhet. Ugyanezt a kutyák,
macskák másképpen élik
meg (hallásuk 100-szor
érzékenyebb az emberé-
nél). Főleg az érzékeny,
gyengébb idegrendsze-
rű, epilepsziára hajlamos
egyedekről van szó. Ben-
nük a petárdázás hatalmas
félelmet, stresszt válthat
ki. Válaszunk, ha tehetik, a
menekülés. Minél távolabb
lenni a hang- és fényhatá-
soktól! Ennek eredménye
január elején a sok, ottho-
nát vesztett, gazdátlan ku-
tya. Ha sikerül befogni és
a chip alapján azonosítani
a gazdát, ez a jobbik eset.
Ha nem, akkor jön a men-
hely. Szilveszterkor gon-
doskodni kell arról, hogy
a kutyánk, macskánk biz-
tonságban érezze magát
és ne legyen lehetősége
kárt okozni önmagának és

a környezetének. A bezárt-
ság epilepsziás rohamot is
kiválthat. Érzékeny ideg-
rendszerű állat esetében
többféle nyugtató hatású
szer is forgalomban van, a
gazdi forduljon tanácsért
állatorvosához.

Még egy tanács a kutya-
sétáltatóknak! Kerüljék
a paloznaki Határ utat és
környékét sétakor! Egy
„jólelkű” ember tényke-
dése (méreggel preparált
csalétek kirakása külön-
böző helyeken) már több
macska, legutóbb pedig két
kutya pusztulását okozta
(az ok fagyálló mérgezés,
rendelői vizsgálatlaltal iga-
zoltan).

A házcicák közül azok a
„mázlisták”, akik házban
élhetnek. A külsősöknek
védett helyet kell bizto-
sítani (melléképület, ka-
zánház, stb.) Az üdülőtu-
lajdonosok távoztával sok,
addig etetett – hegyi, parti
– macska indul meg az éh-
ségtől hajtva a falu felé. A
sorsuk – az állatvédelem
pénz –és helyhiánya miatt
– néhány segítőkész em-
beren múlik. Megoldatlan,
megoldhatatlan helyzet.

Dr. Tarnai Dezső
állatorvos

Európában egyedülálló a Lovason található őskori festékbánya

A Balaton-felvidéken, gyönyörű környezetben található Lovas. Ez a kis település örökre beírta magát vastag betűvel az emberiség történelmébe. A hírnév 1951-ben kezdődött: Európában egyedülálló módon itt található őskori festékbánya, a világon hasonló csak Afrikában van.

Kovácsné Kasza Katalin, a Laczkó Dezső Múzeum régészszakértője helytörténeti előadást tartott a világhírű nevezetességről, a lovasi őskori festékbányáról. – 1951-ben a 73-as főút építése során megnyitották a Lovas területén található Mackói murvabányát. A dolomit bányászása során furcsa, nagyobb méretű állatcsontok kerültek elő, melyeket a munkát irányító erdész félrerakott, majd később beszállították az akkor Bakony Múzeum, most Laczkó Dezső Múzeumba. Itt Mészáros Gyula

foglalkozott a leletanyaggal, később Vértés László is bekapcsolódott a kutatásba, majd ezt a munkát folytatta Dobosi Viola – kezdi Kovácsné Kasza Katalin régésztechnikus, aki a szakdolgozatát írta eme témában.

Régészeti szempontból ez az időszak az úgynevezett felső paleolitikum vége. Ember elődeink jellemzően már rendelkeztek hatékonyabb vadászfegyverrel, így megjelenik a felesleg. A régészeti leletek tanúsága szerint az eszközök is kidolgozottabbak voltak. Kaparók, pengék, a halászáshoz szükséges eszközök segítették a mindennapi életet. Elődeink szorosan együtt éltek a természettel. Varázslással tették hatékonyabbá vadászfegyvereiket. Azt is tudjuk, hogy a neandervölgyi ősember már eltemette halottait, és a temetkezések alkalmával piros porfestéket használtak a szertar-

táshoz, amit a feltárások során megtaláltak a régészek.

– Fogalmazzunk úgy, hogy maga a bányászás a piros porfesték miatt kezdődött. Az akkor élt embernek nagyon fontos volt mindez. Régészeti feltárások során megfigyelték, hogy az emberi váz kivétel nélkül be volt szórva piros festékekkel. Ezt ma úgy magyarázzuk, hogy az akkor élt ember összekötötte az életet a vérrel. A vérnek ugyanbár piros színe van. A halott embert beszórták a piros porfestékekkel, tehát étellel ruházták fel, ami a temetkezések fontos rituális eleme volt. Használták a vadászfegyverek hatékonnyá tételéhez, hiszen ebben az időszakban még az ember halászott, vadászott, gyűjtögetett, fontos volt, hogy a vadászat sikeres legyen. Használhatták maszkok festésére, arcfestésre, vagy egyszerűen vízzel összekeverve testüket védték a rovarok ellen, de gyógyítás céljára is al-

kalmazták, kis golyót gyúrtak belőle és megették.

De vajon milyen eszközök kerültek elő az utóljára Dobosi Viola által 1979-ben végzett feltárások során? Természetesen a bánya területe azóta védett, tehát semmilyen bányászati tevékenységet nem lehet ott folytatni. Kati készségesen válaszol, látszik rajta, hogy szívügye a lovasi őskori festékbánya. – 143 leletről beszélünk, ami úgy érzem, nem kevés. Főként gímszarvas és jávorszarvas agancsa, ulnája, kőszáli kecske bordája került elő. A friss csontot ugyanúgy lehet fűrni, faragni, csiszolni, pattintani, mint a követ. Ezek a csontok táplálkozás szempontjából nem voltak fontosak, hiszen túl sok hús nem volt található rajtuk, ezért gondoljuk, hogy az akkori emberek szándékosan vitték a bánya területére, mintegy kiválasztva azokat a darabokat, amelyek megfeleltek a munka elvégzéséhez. Ezenkívül a leletanyag tartalmaz még egy babérlevél alakú kis kőkaparót is.

A C 14-es szénizotópos vizsgálati eredmény 11 ezer 750 évesre datálja a leletanyagot. Ez a dátum a paleolitikum és a neolitikum közé esik. 2010-ben Lovason a faluház pincéjében alakították ki egy helyiséget, ahol bemutatják a leletanyag kis töredékét. Természetesen ezek az eszközök mind másolatok, hiszen az eredeti tárgyak a Nemzeti Múzeumban találhatóak. Állandó kiállítás van Lovason, aki szeretné megtekinteni, a pince ajtaján található telefonszámon időpontot tud egyeztetni Katalin. Az emberiség történetének eddig ismert egyik legrégebbi bányája a Királykút felett található Lovas külterületén, és szabadon látogatható.

Szendi Péter

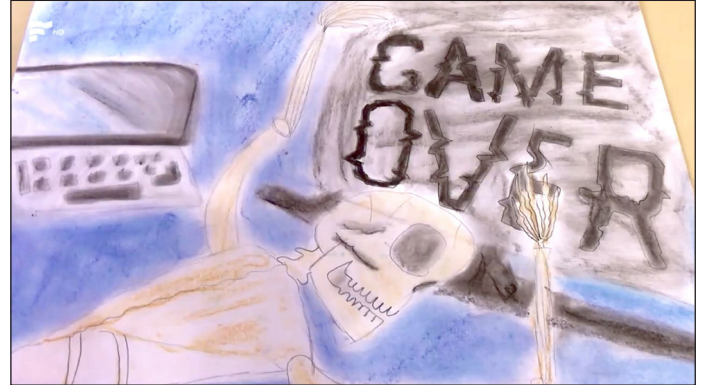
Kábítóan tehetséges vagyok

Bűnmegelőzési pályázatot hirdettek a szenvedélybetegségek megelőzéséért Balatonfüreden

A Balatonfüredi Rendőrkapitányság a helyi Kábító-szerügyi Egyeztető Fórum tagjaival közösen 2019 őszén hirdette meg a Kábítóan tehetséges vagyok elnevezésű képzőművészeti pályázatot, általános és középiskolás tanulók részére. A kezdeményezés célja az volt, hogy a diákok bármilyen általuk használt technikával készült alkotással bemutassák az ő szemszögükből, miként látják a dohányzás, az alkohol, a kábítószer vagy éppen az online függőség hatásait a mindennapokban, hogyan hatnak ezek a gyermekek és a felnőttek életére, illetve milyen problémákat, következményeket okoznak. A pályázat szlogenjének üzenete nem más, mint hogy a fiatalok tehetségükkel, kreativitásukkal nyugózzék le, kábítsák el kortársaikát és szüleiket, ne a szenvedélybetegségekbe menekülve keressék a megoldást gondjaikra, problémáikra.

A pályázat eredményhirdetését szeptember 28-án, délután a helyi polgármesteri hivatal egyik helyiségében tartották, melynek során a díjazott tanulók részére átadták az okleveleket és az ajándékokat.

Szendi Péter

Tisztelt Ingatlantulajdonos!

2020. október 31-én és november 1-én, Lovas Szőlőhegyen

ZÖLDHULLADÉK GYŰJTÉST

szervezünk!

Az akció keretében **Lovas SZŐLŐHEGYEN** kizárólag október

31-én és november 1-én, az alább felsorolt **gyűjtőpontokra** az ágakat, ágnyesedékeket (max. 5 cm átmérőjű és 1 méter hosszú ágak) nem dróttal, kékbe kötve, a fűkaszálékot, falombot lezárt zsákokba helyezték ki. A zsákolást úgy szabad elvégezni, hogy az kibírja a kézi emelést.

Amennyiben a zöldhulladék közé kommunális hulladék jellegű egyéb anyag kerül, a kevert anyag komposztálásra alkalmatlanná válik, így a gyűjtő autó nem szállítja el!

Öreghegy (Szőlőhegy) gyűjtőpontok:

- Cinca út- Csárda út- útkereszteződés
- Vámosi út – Öreghegyi út kereszteződés
- Benke út (táblával kijelölt terület)
- Icce utca- Vámosi út sarok
- Csárda úton - régi Gondúzó Csárda feletti terület (tűzcsap mellett)
- Pityóka úton (táblával kijelölt terület)

Kishegy gyűjtőpontok:

- a) Kishegyi úton (táblával kijelölt terület)
- b) Arany János úton (táblával kijelölt terület)

Nyomatékosan felhívjuk a figyelmüket, hogy az akció kizárólag ezen a két napon tart.

A szállító járművek november 2-án gyűjtik be a zöld hulladékot.

A kevert és nem megfelelő kiszerezésben, valamint utólag kihelyezett zöld hulladékot nem szállítjuk el, azok illegális hulladéknak minősülnek.

Megértő együttműködésüket előre is köszönjük!

